

Civilització de Grècia

Codi: 100411
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500243 Estudis Clàssics	OB	3	1
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	3	0
2501907 Estudis d'Anglès i de Clàssiques	OT	4	0

Professor/a de contacte

Nom: Marta Oller Guzmán
Correu electrònic: Marta.Oller@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)
Grup íntegre en anglès: No
Grup íntegre en català: Sí
Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Sense ser absolutament imprescindible, es recomana:

- Repassar els coneixements corresponents en les assignatures del batxillerat.
- Tenir ben presents els coneixements associats en les assignatures del grau, sempre que s'hagin cursat prèviament, sobretot les de la mateixa matèria *Civilització i pensament*, entre elles: Instruments per als Estudis Clàssics, Pensament grec, Pensament romà, Arqueologia Clàssica, Literatura grega arcaica i clàssica, Literatura grega clàssica i hel·lenística i Civilització de Roma.
- Tenir coneixements de les llengües estrangeres d'ús més habitual en el món acadèmic: anglès, francès, italià i alemany.

Objectius

Aquesta és una assignatura obligatòria que s'ofereix durant el primer quadrimestre del tercer curs en el grau d'Estudis Clàssics. Forma part de la matèria *Civilització i pensament*, juntament amb altres quatre assignatures afins: *Civilització de Roma*, *Pensament grec*, *Pensament romà* i *Arqueologia Clàssica*.

Els objectius formatius d'aquesta assignatura són:

1. Adquirir una visió sintètica però, alhora, precisa de la història de Grècia.
2. Conèixer alguns aspectes de la civilització grega en la seva vinculació amb el procés històric: religió, educació, economia, vida quotidiana, etc...
3. Aprendre a fer comentaris de textos, tant literaris com epigràfics, amb particular èmfasi en els aspectes històrics i de *realia*.
4. Identificar i valorar críticament les diferents fonts d'informació de què disposem per a conèixer la història i civilització gregues.

Competències

Estudis Clàssics

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Obtenir informació, a partir de l'estudi de les fonts escrites gregues i llatines, que permetin un accés a diferents aspectes dels realia (realitat sociocultural del món antic).
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Sintetitzar el debat actual sobre el lloc de la tradició clàssica a Occident.

Estudis d'Anglès i de Clàssiques

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar i valorar les principals fites històriques, sociopolítiques, científiques, literàries i culturals del món grecoromà.
- Obtenir informació, a partir de l'estudi de les fonts escrites gregues i llatines, que permetin un accés a diferents aspectes dels realia (realitat sociocultural del món antic).
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Sintetitzar el debat actual sobre el lloc de la tradició clàssica a Occident.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, seleccionar i gestionar informació de forma autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
2. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
3. Demostrar capacitat d'anàlisi crítica respecte a les fonts antigues, els historiadors antics i moderns i les actituds del mateix professor.
4. Demostrar habilitat comunicativa en la transmissió d'uns coneixements especialitzats.
5. Demostrar habilitat en l'ús de la bibliografia principal de referència en l'àmbit de la civilització i el pensament antic.
6. Descriure amb precisió un aspecte monogràfic rellevant del món antic.
7. Examinar un aspecte monogràfic d'un passatge literari i connectar-lo amb els realia.
8. Expressar de manera efectiva, oralment i per escrit, el raonament crític entorn del pensament o el món clàssics.
9. Expressar-se de manera clara, cohesionada i coherent, oralment o per escrit.
10. Identificar i valorar els grans assoliments històrics i culturals del món clàssic.
11. Interpretar les fonts materials i documentals
12. Interpretar les fonts materials i documentals.
13. Interpretar textos històrics en relació amb els contextos arqueològics.
14. Reconèixer i posar en pràctica les habilitats per treballar en equip següents: compromís amb l'equip, hàbit de col·laboració, capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes.
15. Reconèixer i posar en pràctica les següents habilitats per al treball en equip: compromís amb el mateix, hàbit de col·laboració, capacitat per incorporar-se a la resolució de problemes.
16. Valorar la recepció del pensament i de la història del món clàssic a Occident.

Continguts

Continguts

1. La geografia de Grècia. [Setmana 1]

2. La formació de Grècia (I): 2.1. La civilització minoica. 2.2. L'arribada dels indoeuropeus. 2.3. La civilització micènica. [Setmana 2]

3. La formació de Grècia (II): 3.1. La fi del món micènic. 3.2. L'"Edat fosca". 3.3. El naixement de la polis. [Setmana 3]

4. L'època arcaica (s. VIII-VI aC): 4.1. La reintroducció de l'escriptura. 4.2. Les ciutats arcaiques. 4.3. La colonització grega. 4.4. De la monarquia a la democràcia: tirans i legisladors. [Setmana 4]

5. Les Guerres Mèdiques (492-479 aC): 5.1. Origen i organització de l'imperi persa aquemènida. 5.2. La primera Guerra Mèdica (492-490 aC). 5.3. La segona Guerra Mèdica (480-479 aC). [Setmana 5]

6. L'Atenes clàssica: 6.1. La democràcia atenesa. 6.2. La Pentecontècia (479-431). 6.3. La vida a l'Atenes clàssica. [Setmanes 6-7]

Setmana 8: 1r control geografia + 1r examen

7. Esparta: 7.1. La constitució espartana. 7.2. La vida a Esparta. [Setmana 9]

8. Les Guerres del Peloponnès (431-404 aC): 8.1. Causes. 8.2. La guerra arquidàmica. 8.3. L'expedició a Sicília. 8.4. La guerra decèlia. 8.5. Conseqüències. [Setmana 10]

9. Des d'Egospòtamos a Alexandre el Gran: 9.1. L'hegemonia espartana (404-371 aC). 9.2. L'hegemonia tebana (371-362 aC). 9.3 Grècia i Filip II de Macedònia (362-336 aC) [Setmana 11]

10. Alexandre el Gran (336-323 aC): 10.1. Expansió de l'imperi. 10.2. Conseqüències. [Setmana 12]

11. Els regnes hel·lenístics (323-301 aC): 11.1. Els diàdocs i la successió d'Alexandre. 11.2. L'hel·lenisme. 11.3. La ciutat d'Alexandria. [Setmana 13]

12. La desintegració dels regnes hel·lenístics (301-146 aC): 12.1. Els làgides d'Egipte. 12.2. Els seleúcides de Síria. 12.3. Grècia i la dinastia macedònica. 12.4. Roma, senyora de Grècia i de l'Orient. [Setmana 14]

Setmana 15: 2n control de geografia + 2n examen

Metodologia

Aquesta assignatura combinarà quatre activitats formatives diferents:

- les exposicions a classe dels temes de curs per part de la professora;
- el comentari i, si escau, la traducció de l'antologia de textos disponible a l'espai moodle per part dels estudiants amb l'assessorament de la professora;
- la lectura i el comentari a classe de la bibliografia específica per a cada punt del temari;
- la realització d'un treball sobre un aspecte concret del temari de curs.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposició dels temes del curs	45	1,8	3, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16
Participació en els comentaris i lectures de textos a	5	0,2	3, 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16

l'aula

Tipus: Supervisades

Tutories d'orientació per a la tria i confecció del treball de curs	4	0,16	1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11
---	---	------	----------------------------

Tipus: Autònomes

Confecció d'un breu treball de curs	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16
Lectura de bibliografia i preparació de les activitats del curs.	60	2,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16

Avaluació

Activitats d'avaluació

L'avaluació és un procés continuat al llarg del qual l'estudiant ha de tenir la possibilitat de conèixer els seus progressos mitjançant notes parcials.

Per a l'avaluació d'aquesta assignatura es tindran en compte les activitats següents:

- Dos controls de geografia de Grècia (10% + 10%)
- Un treball de curs sobre un aspecte del temari (20%)
- Dos exàmens de continguts (25% + 25%)
- Assistència i participació a classe (10%)

NB: L'assignatura s'aprova amb un 5 de mitjana. Per poder fer mitjana cal haver obtingut un 3,5 en cadascuna de les activitats d'avaluació.

Procediment per a la revisió de les qualificacions

Cada vegada que es publiqui una nota parcial es comunicarà a l'estudiantat el lloc i la data per a la revisió a l'espai Moodle de l'aula.

Procés de recuperació

Els estudiants tindran dret a recuperar l'assignatura sempre que:

- hagin realitzat 2/3 de les activitats avaluatives proposades.
- hagin obtingut una nota mitjana igual o superior a 3,5.

Es podran recuperar: un examen de síntesi de continguts (40%) i un control de geografia (10%).

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Dos controls de geografia de l'Antiga Grècia	20%	3	0,12	3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13
Dos exàmens sobre el temari del curs	50%	3	0,12	3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16
Participació en la lectura i el comentari de textos a l'aula	10%	0	0	3, 4, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16
Treball de curs per escrit.	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16

Bibliografia

Aquesta és una bibliografia introductòria i general sobre la història de Grècia. La bibliografia específica per a cada tema es donarà al llarg del curs.

Estudis generals

AADD. *The Cambridge Ancient History*, vols. III.1 a VII.1.

BENGTSON, H. *Historia de Grecia*. Madrid 1986.

BLÁZQUEZ, J.Ma.; LÓPEZ MELERO, R. i SAYAS ABENGOCHEA, J.J.: *Historia de la Grecia antigua*. Madrid 1989.

DUBY, G.; PERROT, M. *Histoire des femmes en Occident. I. L'Antiquité*. Paris 2002.

FERNÁNDEZ URBIEL, P. *Historia Antigua Universal II. El mundo griego*. Madrid 2007.

GÓMEZ ESPELOSÍN, F.J. *Historia de Grecia antigua*. Madrid 2001.

HIDALGO DE LA VEGA, M.J.; ROLDÁN HERVAS, J.M.; SAYAS ABENGOCHEA, J.J. *Historia de la Grecia antigua*. Salamanca 1988 (r. 2005).

HORNBLOWER, S. *El mundo griego 479-323 aC*. Barcelona 1985.

LÉVY, E. *La Grèce au Ve siècle. De Clisthènes à Socrate*. Paris 1995.

MOSSÉ, C. *Histoire d'une démocratie: Athènes*. Paris 1971.

- *La Grèce archaïque d'Homère à Eschyle*. Paris 1984.

MUSTI, D. *Storia graeca*. Roma-Bari 1989.

STRUVE, V.V. *Historia de la antigua Grecia*. Madrid 1979³.

Seleccions de textos

BERTRAND, J.-M. *Inscriptions historiques grecques; traduites et commentées*. Paris 1992.

DOMÍNGUEZ MONEDERO, A.; GASCÓ DE LA CALLE, F.; GÓMEZ ESPELOSÍN, F.J.; PLÁCIDO SUÁREZ, D. *Historia del mundo clásico a través de sus textos*. Vol.I Grecia. Madrid 1999.

MANGAS, J. *Textos para la historia antigua de Grecia*. Madrid 2000.

MEIGGS, R.; LEWIS, D. *A Selection of Greek Historical Inscriptions to the End of the Fifth Century B.C.* Oxford 1971 (rv. 1989) (ML).

POUILLOUX, J. (ed.). *Choix d'inscriptions grecques*. Paris 1960 (r. 2003).

- *Nouveaux choix d'inscriptions grecques*. Paris 1971 (r. 2005).

Geografia

KONSTAM, A. *Historical Atlas of Ancient Greece*. Londres 2003.

McEVEDY, C. *The New Penguin Atlas of Ancient History*. Londres 2002².

MORKOT, R. *Atlas de la Grèce antique. 6500 à 30 av. J.C.* Paris 1999.

OLALLA ,P. *Atlas mitológico de Grecia*. Atenes 2001.

TALBERT, R.J.A. *Atlas of Classical History*. Londres 1985 (r. 2008).